

NGHIÊN CỨU XÂY DỰNG TIÊU CHUẨN ĐÁNH GIÁ SỨC BỀN CHUYÊN MÔN CHO NAM VẬN ĐỘNG VIÊN BÓNG ĐÁ BÃI BIỂN THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

TS. Võ Văn Quyết

Trường Đại học TDTT Đà Nẵng

Tóm tắt: Bài viết giới thiệu kết quả kiểm tra 03 test sư phạm đánh giá sức bền chuyên môn (SBCM) cho nam vận động viên (VĐV) bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng, đồng thời xây dựng tiêu chuẩn phân loại và bảng điểm tổng hợp để đánh giá tổ chất SBCM cho đối tượng nghiên cứu.

Từ khóa: Tiêu chuẩn, đánh giá, sức bền chuyên môn, nam vận động viên, bóng đá bãi biển, thành phố Đà Nẵng

Abstract: The article introduces the test results 03 test pedagogical assess the strength of expertise (SBCM) for male athletes (athletes) football beach Danang city, while building classification standards and transcript to assess the qualities of the object of study SBCM.

Keywords: Standards, assessment, professional strength, male athletes, beach soccer, Danang

ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong tập luyện và thi đấu bóng đá bãi biển hiện đại thì thể lực có vai trò rất quan trọng đối với vận động viên (VĐV) bóng đá. Trong hệ thống huấn luyện các tổ chất thể lực chuyên môn thì sức bền chuyên môn (SBCM) chiếm một trong những vị trí chủ chốt hàng đầu. Bóng đá bãi biển là môn thể thao thi đấu trên cát với lực cản của gió, cát... khi di chuyển trong tập luyện và thi đấu, nên SBCM là một tổ chất đặc thù và đặc biệt quan trọng trong tập luyện, thi đấu đối với VĐV bóng đá bãi biển.

Kiểm tra, đánh giá SBCM đối với VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng là một vấn đề không thể thiếu trong quá trình huấn luyện của VĐV. Kiểm tra đánh giá là một công việc quan trọng và chủ yếu nhằm xác định năng lực, trình độ thể lực của VĐV trong tập luyện và thi đấu. Là cơ sở để điều chỉnh quá trình huấn luyện, góp phần nâng cao thành tích thể thao cho VĐV. Do vậy, việc đánh giá trình độ thể lực có khách quan và xác thực hay không, đòi hỏi phải có các nội dung, tiêu chuẩn và thang điểm kiểm tra đánh giá phải khoa học và phù hợp. Vì vậy, đề tài tiến hành “*Nghiên cứu xây dựng tiêu chuẩn đánh giá*

SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng”.

Để giải quyết các nhiệm vụ đặt ra, đề tài đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau: phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu; phỏng vấn, tọa đàm; quan sát sư phạm; kiểm tra sư phạm; toán thống kê.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. Lựa chọn test kiểm tra đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng

1.1. Các nguyên tắc lựa chọn test kiểm tra đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng

Qua tham khảo và phân tích các tài liệu có liên quan cho thấy, quá trình lựa chọn các test đánh giá phải tuân thủ theo 3 nguyên tắc sau:

- Nguyên tắc 1: Các bài test lựa chọn phải đánh giá được toàn diện về mặt thể lực, kỹ thuật, tâm lý (hứng thú) và y sinh học...

- Nguyên tắc 2: Việc lựa chọn các test phải đảm bảo độ tin cậy và mang tính thông báo cần thiết của đối tượng nghiên cứu.

- Nguyên tắc 3: Các test lựa chọn phải có các tiêu chuẩn đánh giá cụ thể, có hình thức tổ chức đơn giản phù hợp với điều kiện thực tiễn trong công tác huấn luyện VĐV bóng đá bãi biển.

1.2. Lựa chọn test kiểm tra đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng

Qua tham khảo tài liệu và tìm hiểu thực trạng công tác đánh giá trình độ thể lực chuyên môn của nam VĐV bóng đá bãi biển. Đề tài đã lựa chọn được 04 test có khả năng đánh giá

SBCM của đối tượng nghiên cứu và đều đáp ứng được các yêu cầu về góc độ sự phạm, bao gồm: Test 1: Chạy 4x30m trên cát (s); Test 2 : Chạy đà 05m trên cát sút bóng liên tục 10 quả (s); Test 3: Dẫn bóng tốc độ trên cát 3x30m (s); Test 4 : Đá bóng xa (sau khi thi đấu hiệp 1) (m).

Với mục đích lựa chọn các test ứng dụng nhằm đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển, đề tài đã tiến hành phỏng vấn 31 HLV, chuyên gia, giảng viên. Kết quả phỏng vấn được trình bày ở Bảng 3.1.

Bảng 1. Kết quả phỏng vấn lựa chọn test đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng (n = 31)

TT	Test	Đồng ý	%	Không đồng ý	%
1	Chạy 4x30m trên cát (s)	29	93,55	02	6,45
2	Chạy đà 05m trên cát sút bóng liên tục 10 quả (s)	27	87,10	04	12,91
3	Dẫn bóng tốc độ 3x30m (s)	30	96,77	01	3,23
4	Đá bóng xa (sau khi thi đấu hiệp 1) (m)	12	38,70	19	61,30

Từ kết quả thu được ở Bảng 3.1 cho thấy: có 03 test lựa chọn và đều được đánh giá ở mức độ đồng ý trong việc kiểm tra, đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển (có từ 80% ý kiến trở lên lựa chọn), đó là các test sau: Chạy 4x30m trên cát (s); Chạy đà 05m trên cát sút bóng liên tục 10 quả (s); Dẫn bóng tốc độ trên cát 3x30m (s).

1.3. Xác định tính thông báo và độ tin cậy của các test đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng

* Tính thông báo của các test đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng:

Để xác định tính thông báo của các test đã lựa chọn thông qua phỏng vấn, đề tài chọn test Chạy 4x30m trên cát làm test tham chiếu (đây là test chuẩn được nhiều HLV, giảng viên, chuyên gia bóng đá bãi biển sử dụng để kiểm

tra) và tiến hành xác định mối tương quan giữa các test đã lựa chọn với test tham chiếu.

Đề tài đã tiến hành kiểm tra sơ bộ trên đối tượng nghiên cứu (14 nam VĐV bóng đá bãi biển của TP Đà Nẵng) thông qua 03 test đã lựa chọn. Kết quả được trình bày ở Bảng 2.

Kết quả thu được ở Bảng 2 cho thấy: cả 03 test đã lựa chọn của đối tượng nghiên cứu đều có mối tương quan mạnh, có đầy đủ tính thông báo ($r/ > 0,6$ với $p < 0,05$).

* Xác định độ tin cậy của các test đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng:

Để xác định độ tin cậy của các test đã lựa chọn, nhằm đảm bảo tính khách quan, chúng tôi kiểm tra 2 lần của từng test với thời gian giãn cách 2 tuần trên 14 nam VĐV bóng đá Đà Nẵng khách thể nghiên cứu. Kết quả được trình bày ở Bảng 3.

Bảng 2: Mối tương quan giữa các test đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng (n = 14)

TT	Test	Kết quả kiểm tra ($\bar{x} \pm \delta$)	Chạy 4x30m trên cát (s) ($\bar{x} \pm \delta$)	Hệ số tương quan (r)	P
1	Chạy đà 5m trên cát, sút bóng liên tục 10 quả (s)	$26,45 \pm 1,26$	$18,15 \pm 1,26$	0,764	< 0,05
2	Dẫn bóng tốc độ trên cát 3x30m (s)	$14,45 \pm 1,15$		0,728	

Bảng 3. Kết quả xác định độ tin cậy các test đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng (n = 14)

TT	Test	Kết quả kiểm tra ($\bar{x} \pm \delta$)		r	P
		Lần 1	Lần 2		
1	Chạy 4x30m trên cát (s)	$18,18 \pm 1,28$	$18,14 \pm 1,25$	0,88	< 0,05
2	Chạy đà 05m trên cát sút bóng liên tục 10 quả vào cầu môn (s)	$26,55 \pm 1,29$	$26,42 \pm 1,23$	0,84	
3	Dẫn bóng tốc độ trên cát 3x30m (s)	$14,48 \pm 1,19$	$14,45 \pm 1,14$	0,85	

Qua Bảng 3 cho thấy các test đều có hệ số tương quan giữa hai lần kiểm tra tương đối cao $r > 0,8$ với $P < 0,05$. Điều đó chứng tỏ tất cả các test đều đảm bảo độ tin cậy. Như vậy, các test lựa chọn đều có tính thông báo đầy đủ và độ tin cậy cao nên có thể dùng để kiểm tra, đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng, đều thỏa mãn các yêu cầu lập test. Các test đó là: 1- Chạy 4x30m trên cát (s); 2 - Chạy đà 05m sút bóng liên tục 10 quả (s); 3 - Dẫn bóng tốc độ 3x30m (s).

2. Xây dựng tiêu chuẩn đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng

Để xây dựng được các tiêu chuẩn đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng, phù hợp với đối tượng nghiên cứu, đề tài tiến hành theo lộ trình sau:

2.1. Thực trạng SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển các tỉnh miền Trung

Để xây dựng tiêu chuẩn đánh giá SBCM cho khách thể nghiên cứu, đề tài khảo sát mẫu lớn (tiến hành kiểm tra hiện trạng) 40 nam

VĐV bóng đá bãi biển đã từng thi đấu giải vô địch Quốc gia của các tỉnh miền Trung (Đà Nẵng, Huế, Khánh Hòa). Kết quả trình bày ở Bảng 4.

Qua kết quả thu được ở Bảng 4 cho thấy, số liệu ở các test phân bố khá đồng đều ($C_v < 10\%$) và giá trị trung bình tìm được ở mẫu khảo sát có tính đại diện cho số trung bình tổng thể ($\varepsilon < 0,05$). Đây là điều kiện quan trọng cho phép sử dụng $\bar{x}$ ước lượng giá trị trung bình tổng thể đối tượng nghiên cứu.

Để xây dựng tiêu chuẩn đánh giá, theo lý thuyết đo lường, trước hết cần phải kiểm định tính phân bố chuẩn của các số liệu. Kết quả kiểm định dựa trên quy tắc $\pm 2\delta$ cho thấy, các số liệu ở các test (Bảng 4) đều thuộc dạng phân bố chuẩn hoặc gần chuẩn (90% - 95% số liệu ở từng test đều nằm trong khoảng $\bar{x} - 2\delta$ đến $\bar{x} + 2\delta$, hay 5% số liệu nằm ngoài khoảng đó). Với kết quả này, cho phép đề tài xây dựng tiêu chuẩn đánh giá của 03 test nêu trên dựa vào các thang chuẩn.

Bảng 4. Hiện trạng SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển các tỉnh miền Trung (n = 40)

TT	Test	$\bar{X}$	δ	$C_v(\%)$	ε
1	Chạy 4x30m trên cát (s)	18,18	1,32	2,59	0,018
2	Chạy đà 05m trên cát sút bóng liên tục 10 quả vào cầu môn (s)	26,55	1,31	3,15	0,014
3	Dẫn bóng tốc độ trên cát 3x30m (s)	14,48	1,25	4,14	0,022

2.2. Xây dựng tiêu chuẩn phân loại kết quả kiểm tra theo từng test đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng

Đề tài xây dựng tiêu chuẩn đánh giá phân loại theo phương thức $\pm 2\delta$ để đánh giá. Cách phân loại được tiến hành theo 05 mức và theo khung chuẩn sau, Bảng 5.

Bảng 5. Tỷ lệ giữa các loại phân theo phương thức $\pm 2\delta$

Tiêu chuẩn phân loại	Đánh giá	Tỷ lệ %
Trên $\bar{X} + 2\delta$	Giỏi	2,3
$\bar{X} + \delta$ đến $\bar{X} + 2\delta$	Khá	13,55
$\bar{X} - \delta$ đến $\bar{X} + \delta$	Trung bình	68,3
$\bar{X} - \delta$ đến $\bar{X} - 2\delta$	Yếu	13,55
Dưới $\bar{X} - 2\delta$	Kém	2,3

Bằng cách đó, đề tài phân loại đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng theo từng test. Kết quả được trình bày ở Bảng 6.

Kết quả thu được qua Bảng 6 như trên rất thuận tiện để sử dụng trong việc đánh giá, phân loại trình độ của từng test kiểm tra SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển.

Bảng 6. Tiêu chuẩn đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng

TT	Test	Phân loại				
		Kém	Yếu	Trung bình	Khá	Giỏi
1	Chạy 4x30m trên cát (s)	$\geq 20,83$	16,87 - 20,82	19,50 - 16,86	16,85 - 15,54	$\leq 15,53$
2	Chạy đà 05m trên cát sút bóng liên tục 10 quả vào cầu môn (s)	$\geq 29,18$	27,87 - 29,17	25,24 - 27,86	25,23 - 23,93	$\leq 23,92$
3	Dẫn bóng tốc độ trên cát 3x30m (s)	$\leq 16,99$	15,74 - 16,98	13,23 - 15,73	13,22 - 11,98	$\geq 11,97$

2.3. Xác định chuẩn điểm đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng

Đề tài đã sử dụng thang chuẩn C là thang chuẩn 10 điểm được dùng để đánh giá. Kết quả được trình bày trong Bảng 7.

**Bảng 7. Bảng điểm đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển
thành phố Đà Nẵng**

Test	Điểm đánh giá									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Chạy 4x30m trên cát (s)	23,46	22,14	20,82	19,50	18,18	16,86	15,54	14,22	12,90	11,58
Chạy đà 05m trên cát sút bóng liên tục 10 quả vào cầu môn (s)	31,79	30,48	29,17	27,86	26,55	25,24	23,93	22,62	21,31	20,00
Dẫn bóng tốc độ trên cát 3x30m (s)	19,48	18,23	16,98	15,73	14,48	13,23	11,98	10,73	9,48	8,23

2.4. Xây dựng bảng điểm tổng hợp đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng

Qua tham khảo và tổng hợp tài liệu, đề tài tiến hành xây dựng bảng điểm đánh giá tổng

hợp đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng. Kết quả được trình bày ở Bảng 8.

**Bảng 8. Bảng điểm tổng hợp đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển
thành phố Đà Nẵng**

Xếp loại	Điểm đạt
Giỏi	≥ 27
Khá	21 - 26
Trung bình	15 - 20
Yếu	09 - 14
Kém	≤ 08

KẾT LUẬN

1. Đề tài đã xác định được 03 test đủ tin cậy đánh giá chính xác trình độ SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng, cụ thể các test sau:

- Chạy 4x30m trên cát (s);
- Chạy đà 05m trên cát sút bóng liên tục 10 quả vào cầu môn (s);
- Dẫn bóng tốc độ trên cát 3x30m (s).

2. Đề tài đã xây dựng được 03 bảng điểm đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng, bao gồm:

- Bảng phân loại SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển theo từng test.
- Bảng đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển theo từng test.
- Bảng điểm tổng hợp đánh giá SBCM của nam VĐV bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Dương Nghiệp Chí và cộng sự (2004), *Đo lường thể thao*, NXB TDTT, Hà Nội.
2. Mai Văn Đức (2017), “*Nghiên cứu bài tập phát triển sức bền chuyên môn cho nam vận động viên đội tuyển Bóng đá bãi biển thành phố Đà Nẵng*”, Luận văn Thạc sĩ Giáo dục học.
3. Võ Văn Quyết (2008), “*Lựa chọn bài tập phát triển sức bền tốc độ cho nam sinh viên chuyên sâu bóng đá Trường Đại học TDTT Đà Nẵng*”, Luận văn Thạc sĩ Giáo dục học.
4. Nguyễn Thế Truyền và cộng sự (2002), *Các test đánh giá trình độ tập luyện thể lực của VĐV*, Viện Khoa học TDTT.
5. Phạm Ngọc Viễn, Phạm Quang, Trần Quốc Tuấn, Nguyễn Minh Ngọc (2004), *Chương trình huấn luyện bóng đá trẻ 11 - 18 tuổi*, NXB TDTT, Hà Nội.